

Bruxelles, den 28.11.2023
COM(2023) 764 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

**om evalueringen af Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en
ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi**

I. Indledning

Denne rapport indeholder en evaluering af Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi¹ (Rådets forordning).

Rådets forordning er en af de nødforanstaltninger, som Rådet vedtog i 2022 som reaktion på energikrisen efter Ruslands invasion af Ukraine. Den er baseret på artikel 122, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, ifølge hvilken Rådet på forslag af Kommissionen kan vedtage foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter, især på energiområdet.

På tidspunktet for vedtagelsen af Rådets forordning i december 2022 skabte den overordnede geopolitiske kontekst og de meget høje energipriser et akut behov for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi i Unionen for at afbøde virkningerne af energikrisen ved at styrke Unionens forsyningsikkerhed, mindske volatiliteten på markedet og sænke energipriserne. Eftersom langvarige og komplekse tilladelsesprocedurer udgør en væsentlig hindring for, at der kan foretages hurtige og omfattende investeringer i vedvarende energi og tilhørende infrastruktur, var det formålet med Rådets forordning øjeblikkeligt at fremskynde nogle af de tilladelsesprocedurer, der var gældende for bestemte projekter og teknologier til vedvarende energi med det største potentiale for hurtig udbredelse, for at afbøde virkningerne af energikrisen. Med henblik herpå indførtes der ved forordningen ekstraordinære, målrettede og tidsbegrænsede foranstaltninger i hele EU.

Denne rådsforordning finder anvendelse på alle tilladelsesprocesser, der har en startdato inden for dens anvendelsesperiode. Medlemsstaterne kan også anvende rådsforordningen på igangværende tilladelsesprocesser, som ikke havde ført til en endelig afgørelse inden den 30. december 2022, forudsat at dette forkorter tilladelsesprocessen, og at tredjeparters allerede eksisterende juridiske rettigheder bevares.

Det er vigtigt at bemærke, at direktiv (EU) 2023/2413² om ændring af direktiv (EU) 2018/2001 om vedvarende energi (henholdsvis "ændringsdirektivet" og "det reviderede direktiv om vedvarende energi"), der blev vedtaget den 9. oktober 2023, væsentligt øgede ambitionsniveauet, som Unionen samlet skal nå senest i 2030, for vedvarende energi: fra det tidligere mål på 32 % til et mål på 42,5 % med et ønske om at nå 45 %. Dette ændringsdirektiv, som trådte i kraft den 20. november 2023, indeholder omfattende bestemmelser, der skal strømline tilladelsesprocedurerne for projekter vedrørende vedvarende energi på en helhedsorienteret måde gennem fysisk planlægning, forenkling og forkortelse af procedurerne. Ændringsdirektivet indeholder bestemmelser om samme

¹ Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi. EUT L 335 af 29.12.2022, s. 36.

² [EUR-Lex — 32023L2413 — DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

emner som Rådets forordning. Nogle ligner hinanden meget, mens andre er meget forskellige (se afsnit IV). Desuden er nogle af de mere ekstraordinære foranstaltninger i forordning (EU) 2022/2577 ikke afspejlet i ændringsdirektivet, hvilket betyder, at deres ekstraordinære og midlertidige karakter opretholdes. I stedet er der med henblik på at fremskynde tilladelsesprocedurerne indført en stabil og langsigtet permanent ordning, som fastsætter særlige trin og procedurer, der kræver en længere gennemførelsestid. Flere af tilladelsesreglerne i det reviderede direktiv, dvs. alle tilladelsesregler undtagen dem, der vedrører områder til fremskyndelse af vedvarende energi, skal være gennemført senest den 1. juli 2024, dvs. umiddelbart efter udløbet af gyldigheden af Rådets forordning.

I henhold til artikel 9 i Rådets forordning skal Kommissionen senest den 31. december 2023 foretage en evaluering af forordningen på baggrund af udviklingen i forsyningssikkerheden og energipriserne og behovet for yderligere at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og forelægge Rådet en rapport om de vigtigste resultater af evalueringen. I henhold til artikel 9 i Rådets forordning kan Kommissionen på grundlag af denne rapport foreslå en forlængelse heraf.

For at afgøre hvorvidt en forlængelse af Rådets forordning er nødvendig, skal betingelserne for en sådan forlængelse være opfyldt. I den forbindelse skal Kommissionen vurdere i) den seneste udvikling i Unionens forsyningssikkerhed og energipriser, herunder hvilket bidrag udbredelsen af vedvarende energikilder har ydet i denne henseende, ii) behovet for yderligere at fremskynde vedvarende energikilder og iii) de specifikke virkninger af denne rådsforordning for at fremme en sådan fremskyndelse. I betragtning af ændringsdirektivets ikrafttræden er det desuden hensigtsmæssigt at vurdere sammenhængen mellem bestemmelserne i denne rådsforordning og tilladelsesbestemmelserne i det reviderede direktiv om vedvarende energi³.

Med henblik herpå beskrives i denne rapport den seneste udvikling i forsyningssikkerhed, energipriser og bidraget fra vedvarende energikilder, og derudover undersøges behovet for yderligere at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi (afsnit II) og hvilken betydning Rådets forordning har haft i den forbindelse (afsnit III). Endelig ses der i evalueringen på anvendelsesområdet for Rådets forordning og de nye tilladelsesbestemmelser i det reviderede direktiv om vedvarende energi (afsnit IV), inden der fremlægges konklusioner og fremsættes en anbefaling til yderligere tiltag (afsnit V).

II. Udvikling i forsyningssikkerheden og energipriserne samt behovet for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi

Hvad angår udviklingen i forsyningssikkerheden i Unionen, er der sket en generel forbedring af energiforsyningssikkerheden i Unionen. Der er dog fortsat betydelige risici.

³ Direktiv (EU) 2018/2001 som ændret ved direktiv (EU) 2023/2413.

Hvad angår gasforsyningen, er importen af russisk gas faldet i overensstemmelse med REPowerEU-målene takket være diversificeringsindsatsen og besparelserne. EU's underjordiske lagerfaciliteter er fyldte med et godt stykke over 90 % af deres kapacitet, efterhånden som starten på varmesæsonen nærmer sig. Ikke desto mindre fortsætter Ruslands krig mod Ukraine og udgør alvorlige trusler mod Unionens energiforsyningssikkerhed. På grund af det betydelige fald i importen af russisk rørledningsgas i det seneste år er tilgængeligheden af gasforsyninger til Unionen betydeligt reduceret i forhold til situationen før krisen. Med det nuværende niveau for gasimport forventes Unionen at modtage ca. 20 mia. m³ import fra russiske rørledninger i 2023, hvilket er ca. 110 mia. m³ mindre end i 2021.

De globale gasmarkeder er fortsat meget stramme og forventes at forblive sådan i en vis periode. IEA¹ har bemærket, at den globale LNG-forsyning kun steg moderat i 2022 (4 %) og i 2023 (3 %) på grund af "begrænset forøgelse af kapaciteten til flydendegørelse, afbrydelser på større eksportfaciliteter og faldende tilførsel af gas til LNG-anlæg fra nær udtømte felter". På verdensplan forventes betydelig ny kapacitet til flydendegørelse (især i USA og Qatar) at komme i drift i 2025, men "markedsbalancerne forbliver usikre i den nærmeste fremtid"². Denne situation har negative konsekvenser for gaspriserne, som til trods for at være meget lavere end toppunktet i sommeren 2022 (hvor priserne steg til over 300 EUR/MWh) fortsat er mere end dobbelt så høje som niveauet før krisen (mellem 40 EUR/MWh og 50 EUR/MWh i begyndelsen af efteråret 2023), hvilket har uundgåelige konsekvenser for EU-borgernes købekraft og de europæiske virksomheders konkurrenceevne. Markedsvolatiliteten er også en konsekvens af det stramme marked og udgør en yderligere risiko for EU's økonomi. I sommeren og efteråret 2023 var der en række episoder med betydelig volatilitet, som understreger, at gasmarkederne stadig er skrøbelige og kan overreagere på ethvert uventet og pludseligt chok i udbud og efterspørgsel, som det var tilfældet efter strejken ved de australske LNG-faciliteter, krisen i Mellemøsten og afbrydelsen af Balticconnector. Under disse omstændigheder kan frygten for knaphed udløse større reaktioner med alvorlige konsekvenser for priserne i hele EU.

Disse alvorlige vanskeligheder forværres af en række yderligere risici, som, hvis de blev reelle, ville forværre situationen betydeligt. Disse risici omfatter: en stigning i efterspørgslen efter LNG i Asien, hvilket reducerer den mængde gas, der er til rådighed på det globale gasmarked³⁴, ekstreme vejrforhold, der potentielt kan påvirke vandkraftlagringen eller atomkraftproduktionen, hvilket ville kræve en større anvendelse af gasfyret elproduktion, samt yderligere mulige afbrydelser af gasforsyningen, herunder en fuldstændig indstilling af gasimporten fra Rusland, eller forstyrrelser i eksisterende kritisk gasinfrastruktur. Desuden påvirker væbnede konflikter flere regioner, der er relevante for EU's energiforsyning, såsom Ukraine, Aserbajdsjan og Mellemøsten.

Nylige eksempler illustrerer relevansen af de risici, der er forbundet med afbrydelsen af energiinfrastruktur. I september 2022 blev NordStream 1-rørledningen beskadiget af sabotage i en sådan grad, at den i øjeblikket ikke kan transportere gas og ikke vil være i

stand til det inden for en overskuelig fremtid. I oktober 2023 blev Balticconnector, en vigtig rørledning, der forbinder Finland med Estland, afbrudt. Efter hændelsen erklærede de finske myndigheder et alarmniveau, der angiver en betydelig forværring af gasforsyningssituationen⁵.

Med hensyn til elektricitet anses beredskabet forud for næste vinter og dermed vores forsyningssikkerhed i denne sektor generelt for at være bedre end sidste år. Ud over større tilgængelighed af atomkraft til næste vinter og højere vandkraftlagringsniveauer har tilføjelsen af ny vedvarende kapacitet forbedret udsigterne. Men forsigtighed er fortsat påkrævet. Som følge heraf vil de medlemsstater, der har truffet nødforanstaltninger, opretholde dem i det mindste indtil slutningen af vinteren. Desuden har mange medlemsstater også planlagt at opretholde eller genindføre energibesparelsesforanstaltninger.

Den forbedrede forsyningssikkerhedssituation afspejles også i gas- og elpriserne. Da krisen var på sit højeste i sommeren 2022, nåede gaspriserne et hidtil uset niveau på over 300 EUR/MWh, og dette havde umiddelbare konsekvenser for elpriserne, som steg et godt stykke over 400 EUR/MWh. Siden da er gas- og elpriserne faldet betydeligt og svinger i øjeblikket mellem henholdsvis 50 EUR/MWh og 100 EUR/MWh, selv om de fortsat er mere end dobbelt så høje som niveauet før krisen.

Behovet for at nå Unionens energi- og klimamål for 2030 og det langsigtede mål om klimaneutralitet vil kræve en massiv stigning i vedvarende energikapacitet i hele EU. Unionens reaktion på energikrisen under REPowerEU-initiativet opfordrer i høj grad til fremskyndelse og opskalering af vedvarende energi for at sætte skub i Unionens udfasning af russisk fossilt brændstof. Derfor spiller fremskyndelsen af udbredelsen af vedvarende kapacitet en afgørende rolle både i den langsigtede EU-strategi for dekarbonisering og i den kortsigtede strategi for håndtering af energikrisen. Vedvarende energi har været medvirkende til at øge forsyningssikkerheden og holde energipriserne under kontrol under energikrisen. Hovedårsagen var udskiftningen af naturgas med vedvarende energi, navnlig i elsektoren, som derefter påvirkede den samlede gasefterspørgsel. Den yderligere produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder i år erstattede ca. 107 TWh elproduktion baseret på fossile brændstoffer — svarende til ca. 10 mia. m³ gas.

I betragtning af at prisen hos den nederlandske Title Transfer Facility (TTF) i gennemsnit lå på ca. 120 EUR/MWh i 2022, anslår Kommissionen den besparelse, der er opnået takket være udbredelsen af yderligere vedvarende kapacitet, til mere end 10 mia. EUR. Det Internationale Energiagentur anslog også at udbredelsen af nye vedvarende energikilder vil have betydelige positive indvirkninger på energipriserne: Ifølge deres beregninger ville de gennemsnitlige engrospriser på elektricitet have været 8 % højere på alle europæiske markeder i 2022 uden den ekstra installerede kapacitet. Takket være den ekstra installerede solcelle- og vindkapacitet forventes de europæiske forbrugere at spare ca. 100 mia. EUR i perioden 2021-2023. Installation af nye, billige vind- og solcelleanlæg er kommet i stedet for produktion af ca. 230 TWh fossilt brændstof siden Ruslands

invasion af Ukraine⁴. Med en ny vedvarende kapacitet på 70 GW, der forventes at komme i drift i 2023, kan der opnås yderligere besparelser, hvilket vil føre til en yderligere reduktion af den russiske gasimport.

I sektoren for vedvarende opvarmning steg salget af varmepumper med 39 % i 2022⁵ i forhold til 2021, mens markedet for solvarme voksede med 12 % med en samlet installeret kapacitet på 40,5 GW.⁶ Nogle af disse nyinstallerede apparater vil have ført til udskiftning af gas-, kul- og oliefyr, men der foreligger ingen data, som gør det muligt at drage konklusioner om, i hvilket omfang dette er sket.

Afslutningsvis har den fremskyndede udbredelse af vedvarende energi vist sig at være i stand til at mindske risiciene for Unionens forsyningssikkerhed, navnlig for gas og elektricitet, og har bidraget til at sænke energipriserne for EU's borgere og virksomheder.

I betragtning af at der fortsat er betydelige risici, er det nødvendigt yderligere at fremme en hurtig udbredelse af vedvarende energi for at styrke Unionens modstandsdygtighed yderligere. Der er behov for nye anlæg til vedvarende energi, for at den resterende russiske gasimport hurtigt kan udfases. Jo hurtigere udbredelsen af vedvarende energi sker, jo større vil den positive indvirkning på Unionens energiforsyningssikkerhed, energipriser og uafhængighed af russisk fossilt brændstof være.

III. Virkningerne af Rådets forordning

I betragtning af den begrænsede anvendelsesperiode for Rådets forordning er det svært at sætte tal på dens virkninger med hensyn til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi. Dette skyldes hovedsagelig, at der ikke foreligger officielle statistikker om udbredelsen af vedvarende energi for perioden siden dens ikrafttræden, eftersom statistikkerne for 2023 først vil være tilgængelige ved udgangen af 2024. Der er dog observeret en vis positiv udvikling.

Ifølge Solar Power Europe er der i de tre kvartaler af 2023 efter forordningens ikrafttræden tilført mere ny solcellekapacitet (over 45 GW) i hele EU end i hele 2022. I årets første seks måneder tilførte Tyskland 6,5 GW (+ 10 %) ny solenergi kapacitet, mens Polen tilførte over 2 GW (+ 17 %), og Belgien tilførte mindst 1,2 GW (+ 19 %). Italien installerede solcelleanlæg med en kapacitet på 2,5 GW i de første seks måneder af 2023 sammenlignet med i alt 3 GW i hele 2022. Spanien forventes at øge sin udbredelse fra 4,5 GW i 2022 til 7 GW i 2023⁷.

Med hensyn til tilladelser viser de foreliggende data, at flere medlemsstater har oplevet to cifrede stigninger i antallet af tilladelser, der er udstedt til onshore-vindkraftprojekter, siden forordningen trådte i kraft. Wind Europes oversigt over udviklingen i kapaciteten viste en positiv udvikling i Frankrig, som i de første tre kvartaler af 2023 i betydelig grad

⁴ [Hvor mange penge sparer de europæiske forbrugere takket være vedvarende energi? — Renewable Energy Market Update — June 2023 — Analysis — IEA.](#)

⁵ Markedsdata — European Heat Pump Association (ehpa.org).

⁶ Solar Heat Europe — Decarbonising heat with Solar thermal, Market Outlook 2022/2023.

⁷ [EU fossil generation hits record low as demand falls | Ember \(ember-climate.org\).](#)

øgede den mængde vindenergi, der opnåede en tilladelse. Belgiens flamske region gav tilladelse til yderligere 300 MW vindenergi i de første otte måneder af 2023, hvilket oversteg den tilladte kapacitet i hele 2022. Der blev udstedt et rekordstort antal nye tilladelser til onshore-vindkraftprojekter på hele 5,2 GW i Tyskland i de første ni måneder af 2023, og der blev tilført 2,44 GW ny kapacitet⁸. I den forbindelse har Tyskland anført, at mængden af tilladte onshore-vindkraftprojekter i år forventes at stige med 75 % i forhold til sidste år.

Med hensyn til produktion af vedvarende energi oplevede ikke mindre end 17 medlemsstater nye rekordstore andele i årets første seks måneder, idet Grækenland og Rumænien for første gang oversteg 50 %, og Danmark og Portugal nåede op på 75 %. I Portugal tegnede vind- og solenergi sig for mere end halvdelen af den samlede produktion i både april og maj. Nederlandene nåede op på 50 % vind- og solenergi for første gang i juli, mens Tyskland var tæt på med en rekordstor andel på 49 % i samme måned⁹. Repoweringraten for vindenergi i Tyskland steg til 34 %¹⁰.

Desuden drager projekter vedrørende net, der er vigtige for at øge udbredelsen af vedvarende energi og er nået op på en samlet længde på over 2 000 km, også fordel af en fremskyndet tilladelsesproces i mindst én medlemsstat.

Som det også er blevet påpeget af interessenterne, er det imidlertid vanskeligt at vurdere, i hvilket omfang stigningen i udbredelsen og produktionen af vedvarende energi i denne periode kan tilskrives virkningerne af Rådets forordning. Andre faktorer såsom de høje energipriser, vejret eller andre politikker og foranstaltninger, der anvendes af medlemsstaterne, som f.eks. støtteordninger eller andre former for incitamenter, har også bidraget til stigningen.

For at få bedre indblik i virkningerne af denne forordning har Kommissionen derfor indsamlet input fra medlemsstaterne og interessenter såsom repræsentanter for sektoren for vedvarende energi samt miljøorganisationer.

For så vidt angår medlemsstaterne sendte Kommissionen en skrivelse til alle medlemsstater den 14. september 2023 med anmodning om at modtage skriftlig feedback om anvendelsen af forordningen. Pr. 15. november 2023 havde 15 medlemsstater besvaret spørgeskemaet og givet skriftlige input. Anvendelsen af Rådets forordning blev også drøftet på det seneste møde i forbindelse med den samordnede indsats vedrørende direktivet om vedvarende energi (CA-RES), der fandt sted den 18. oktober 2023, hvor fem medlemsstater gav input til deres erfaringer med anvendelsen af Rådets forordning.

Ud over individuelle svar opfordrede "Friends of Renewables" i en fælles skrivelse af 17. oktober 2023, der er undertegnet af ministrene fra 11 medlemsstater (Belgien, Danmark,

⁸ <https://www.fachagentur-windenergie.de/aktuelles/detail/kraeftiger-aufwind-in-den-ersten-neun-monaten-2023>.

⁹ [EU fossil generation hits record low as demand falls. Ember \(ember-climate.org\)](#).

Grækenland, Irland, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Portugal, Tyskland, Østrig), til en forlængelse af Rådets forordning. Underskriverne mindede om, at vedvarende energi øger Unionens uafhængighed af eksterne energikilder og mindsker dens sårbarhed over for geopolitiske forstyrrelser og eksterne prishok, samtidig med at den bidrager til EU's teknologiske og industrielle lederskab og jobskabelse. I skrivelsen understregedes i denne forbindelse betydningen af Rådets forordning for at afbøde virkningerne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine på energimarkedet, og der blev opfordret til en forlængelse af Rådets forordning efter 2024 og så længe, det er nødvendigt, for yderligere at mindske hindringerne for udstedelse af tilladelser til vedvarende energi.

Den 26. oktober afholdt Kommissionen en udveksling af synspunkter med centrale interessenter, herunder sammenslutninger inden for vedvarende energi, transmissionsnettet ENTSO-E og miljø-NGO'er. Desuden modtog den positionspapirer fra flere interessenter.

I de følgende underafsnit sammenfattes de modtagne input om de forskellige bestemmelser i forordningen.

1. Artikel 1: Genstand og anvendelsesområde

Én medlemsstat foreslog, at anvendelsesområdet bør ændres for at give medlemsstaterne mulighed for fortsat at anvende rammen i Rådets forordning for miljøkonsekvensvurderinger efter den 30. juni 2024. Den fandt dette nødvendigt for at skabe klarhed om projekter, der ikke var afsluttet på tidspunktet for forordningens udløb. Den foreslog endvidere at præcisere de "tredjepartsrettigheder", der er nævnt i artikel 1, som "tredjeparters ret til domstolsprøvelse".

En anden medlemsstat gav også feedback om denne artikel og anførte, at denne bestemmelse havde været afgørende for at skabe sikkerhed for udbredelsen af projekter om vedvarende energi. Mere specifikt fandt den det afgørende betydning, at projekter om vedvarende energi ikke skulle afsluttes inden for anvendelsesperioden for denne rådsforordning for at kunne drage fordel af de deri regulerede foranstaltninger. Denne medlemsstat mente også, at forordningens anvendelsesperiode var for kort, fordi udgangspunktet for tilladelsen vedrørende mange projekter ikke ville finde sted inden for tidsrammen, navnlig projekter til udvikling af netinfrastruktur, som er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet.

2. Artikel 2: Definitioner

Kommissionen har modtaget meget begrænset feedback vedrørende definitionerne. Én interessant (Solar Heat Europe) udtrykte også kritik over, at definitionen af solenergiudstyr i flere tilfælde kun var blevet fortolket som en henvisning til solcelleanlæg, mens den faktisk udtrykkeligt henviser til både solvarme- og solcelleudstyr.

3. Artikel 3: Væsentlig samfundsinteresse

På baggrund af den feedback, der er modtaget om anvendelsen af denne artikel, bemærker Kommissionen, at der hersker en del forvirring blandt medlemsstaterne omkring rækkevidden og funktionen af formodningen om væsentlig samfundsinteresse i artikel 3, selv om Rådets forordning finder direkte anvendelse, og projektudviklere derfor kan påberåbe sig denne formodning i nationale tilladelsesprocedurer og retssager, uden at der er behov for yderligere national lovgivning. Artikel 3 giver imidlertid medlemsstaterne mulighed for at vedtage national lovgivning med henblik på at begrænse anvendelsen af denne formodning til visse typer teknologi eller visse dele af deres område i overensstemmelse med de prioriteter, der er fastsat i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner. Hvis medlemsstaterne gør brug af disse undtagelser, gælder denne formodning kun for visse teknologier eller områder.

14 medlemsstater gav feedback vedrørende artikel 3. Med hensyn til rækkevidden af formodningen bemærker Kommissionen en tendens hos medlemsstaterne til at begrænse anvendelsen af denne formodning til visse teknologier (nemlig vind- og solenergi, men også infrastrukturprojekter) og i mere begrænset omfang til specifikke områder. Solar Power Europe oplyste, at én medlemsstat havde begrænset anvendelsen af formodningen om væsentlig samfundsinteresse til kun at omfatte offentlige projekter, mens en anden medlemsstat lod potentielle undtagelser blive defineret ved dekret. På den anden side har én medlemsstat udvidet rækkevidden af denne formodning, således at projekter om vedvarende energi er af væsentlig samfundsinteresse i forhold til den arkitektoniske arv.

Medlemsstater, der anvender denne formodning, rapporterede generelt positive resultater, da de anser den for at være et nyttigt redskab til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi eller infrastruktur eller en risikoreduktionsfaktor.

Én medlemsstat rapporterede positive virkninger i individuelle tilfælde (nemlig for vind-, solcelle- og netprojekter) som følge af anvendelsen af denne formodning både af de tilladelsesudstedende myndigheder og domstolene. En anden medlemsstat fremhævede merværdien af bestemmelsen, som bidrog til at gøre forholdet mellem forskellige offentlige enheder i planlægningsprocessen mere effektivt. To andre medlemsstater anførte, at de endnu ikke behøvede at anvende denne formodning på noget specifikt projekt (bl.a. fordi mange projekter endnu ikke havde nået tilladelsesfasen), men glædede sig over deres potentiale til at fremskynde udstedelsen af tilladelser til specifikke projekter og udtrykte interesse for at drage fordel heraf i den nærmeste fremtid. På den anden side mente én medlemsstat, at deres nuværende vind- og solenergiprojekter skred tilstrækkeligt hurtigt frem, og at denne bestemmelse derfor ikke var nødvendig.

To medlemsstater pegede imidlertid på udfordringer med hensyn til at udnytte det fulde potentiale af formodningen om væsentlig samfundsinteresse. Navnlig betragtes opfyldelsen af en anden betingelse i habitat- og fugledirektivet, som kræver, at der ikke findes en alternativ løsning, som en udfordring, der begrænser den praktiske anvendelighed af formodningen om væsentlig samfundsinteresse. Én medlemsstat har

derfor opfordret til, at der indføres målrettede ændringer af artikel 3 for at sikre fleksibilitet til at opfylde de øvrige betingelser for undtagelseskriterierne i det relevante miljødirektiv, navnlig forpligtelsen til at påvise, at der ikke findes en alternativ løsning. Kravet om at angive kompenserende foranstaltninger blev af én medlemsstat også opfattet som en begrænsende faktor for anvendeligheden af bestemmelsen om væsentlig samfundsinteresse.

Wind Europe, Solar Power Europe og EREF gav feedback om anvendelsen af formodningen om væsentlig samfundsinteresse. Disse interessenter udtrykte bekymring over, at de fleste medlemsstater ikke eller kun delvist anvendte en status for væsentlig samfundsinteresse for projekter om vedvarende energi, eller at de tilladelsesudstedende myndigheder undertiden ser bort fra formodningen og prioriterede andre interesser. De kom dog også med positive eksempler på, at dette i et vist omfang var blevet anvendt, og på specifikke tilfælde, hvor det havde bidraget til at give visse projekter et skub fremad. Wind Europe anførte, at der generelt var ønske om at gøre mere brug af denne bestemmelse, men at der var usikkerhed med hensyn til dens rækkevidde, og hvordan den skulle gennemføres i praksis.

EU's DSO-enhed henviste til det store potentiale i formodningen om væsentlig samfundsinteresse med hensyn til at bidrage til at afhjælpe flaskehalse, som distributionsprojekter står over for, og fremhævede også den symbolske værdi af artikel 3. De anførte imidlertid, at Rådets forordning i praksis næppe havde haft nogen praktisk indvirkning på projekter vedrørende distributionsnet. EU's DSO-enhed anbefalede at forlænge forordningen og opfordrede Kommissionen til at sikre den faktiske gennemførelse.

To miljøgrupper (BirdLife og Climate Active Network, "CAN Europe") delte deres generelle bemærkninger om denne bestemmelse. De gav udtryk for, at der var grund til at være forsigtig med hensyn til brugen af fortællingen om væsentlig samfundsinteresse, som i praksis kan lempe standarden for miljøbeskyttelse ved at lette udstedelsen af tilladelser til meget problematiske projekter uden at tilføre nogen merværdi til projekter om vedvarende energi, som allerede har truffet passende foranstaltninger og garantier. CAN Europe hævdede, at bestemmelsen om formodningen om væsentlig samfundsinteresse i én medlemsstat havde foranlediget lovgiveren til at fritage ni vandkraftværker fra kravet om at foretage en miljøkonsekvensvurdering på trods af deres betydelige indvirkning på miljøet, samtidig med at de blev erklæret for at være af væsentlig samfundsinteresse.

Samlet set kan det konkluderes, at formodningen i artikel 3 generelt opfattes som et nyttigt redskab til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi (hovedsagelig vind- og solenergi) og infrastrukturprojekter i de medlemsstater, hvor den er blevet anvendt. Dette vedrører ikke kun de positive virkninger, der er observeret på stedet i forbindelse med specifikke projekter, men også den betydning, som denne formodning tillægger udbredelsen af vedvarende energi mere generelt, også til andre formål end de specifikke undtagelser, der er fastsat i de miljødirektiver, der henvises til i artikel 3. Med hensyn til de betænkeligheder, der er givet udtryk for med hensyn til en udvidet anvendelse af denne

bestemmelse, og den indvirkning, dette kan have på et højt miljøbeskyttelsesniveau, minder Kommissionen om, at formodningen om, at projekter om vedvarende energi er af væsentlig samfundsinteresse, er afkræftelig, hvilket betyder, at de tilladelsesudstedende myndigheder og domstolene kan undlade at anvende den, hvis der er klare beviser for, at disse projekter har store negative virkninger på miljøet, som ikke kan afbødes eller kompenseres. Desuden kan medlemsstaterne begrænse anvendelsen heraf til specifikke teknologier og områder.

Derudover kan der være mulighed for en øget anvendelse af artikel 3 i den nærmeste fremtid, når flere projekter om vedvarende energi når tilladelsesfasen efter forordningens udløb. Desuden synes anvendeligheden af denne bestemmelse at være begrænset af faktorer såsom en restriktiv fortolkning af andre betingelser for at nyde godt af undtagelserne, f.eks. vurderingen af, om der findes en alternativ løsning.

4. Artikel 4: Fremskyndelse af tilladelsesprocessen for installation af solenergiudstyr

12 medlemsstater gav specifik feedback om anvendelsen af artikel 4 eller installation af små solenergianlæg mere generelt. Flere af disse medlemsstater rapporterede om en kraftig stigning i installation af solenergianlæg i den seneste tid, selv om denne stigning ikke specifikt tilskrives Rådets forordning, men snarere forskellige faktorer såsom populære nationale støtteordninger eller udviklingen i energipriserne.

De fleste af de medlemsstater, der reagerede på dette punkt, anførte, at de anvendte endnu mere ambitiøse tilladelsesregler for små solenergianlæg end dem, der er omfattet af artikel 4. Nærmere bestemt anførte syv medlemsstater, at deres nationale lovgivning ikke krævede specifikke tilladelser til små solenergianlæg på kunstige strukturer på visse betingelser eller til solenergiudstyr under en bestemt kapacitetstærskel eller endda generelt. To medlemsstater anførte, at deres nationale lovgivning forud for forordningens ikrafttræden ikke krævede en miljøkonsekvensvurdering for projekter vedrørende solenergiudstyr. Derfor synes de positive virkninger af artikel 4 at være temmelig begrænsede i de medlemsstater, der har vedtaget mere ambitiøs national lovgivning.

Én medlemsstat anførte, at den indførte ændringer i sit nationale tilladelsessystem som følge af Rådets forordning. Den indførte navnlig stiltiende godkendelse inden for en måned efter indgivelsen af en ansøgning om byggetilladelse til installation af solenergianlæg til produktion af elektricitet fra solenergi til eget forbrug med en samlet installeret kapacitet på 20-50 kW på opførte bygninger og anlæg i byområder, herunder tag- og facadekonstruktioner og deres tilstødende jordbesiddelser.

Solar Power Europe og Solar Heat Europe gav feedback om virkningerne af artikel 4. Solar Power Europe anførte, at artikel 4 generelt er gennemført i stor udstrækning, selv om der var konstateret visse begrænsninger. I nogle tilfælde fortolkede medlemsstaterne f.eks. begrebet kunstige strukturer for snævert (begrænsede det alene til tage), hvilket kræver en præcisering af begrebet "kunstige strukturer". På samme måde var de fleste medlemsstater ikke ambitiøse nok med hensyn til forenkling af nettilslutninger (da de

anvendte den nedre tærskel på 10,8 kW og ikke 50 kW). De kom dog med nogle positive eksempler, f.eks. i én medlemsstat, hvor der var planer om at anvende en forenklet model til installation af tagmonterede solcelleanlæg med en kapacitet på op til 200 kW. Solar Heat Europe anførte, at medlemmerne ikke havde oplevet nogen mærkbar ændring i tilladelsesprocedurerne for solvarmeanlæg i løbet af det seneste år.

På baggrund af ovenstående bemærker Kommissionen, at selv om installationen af solenergiudstyr er stigende, er det vanskeligt specifikt at tilskrive Rådets forordning virkningerne af en sådan stigning, da andre faktorer (såsom støtteordninger eller høje energipriser) spillede en vigtig rolle. Kommissionen glæder sig over, at mindst én medlemsstat rapporterede, at den for nylig har indført ændringer for at strømline tilladelser til installation af solenergianlæg, og at flere medlemsstater i deres nationale lovgivning har indført bestemmelser, som er endnu mere ambitiøse end bestemmelserne i artikel 4, såsom intet krav om tilladelse til små solenergianlæg på visse betingelser, og at de kan ansøge direkte om nettilslutning. Artikel 4 er stadig relevant for disse medlemsstater, da den også indfører maksimale frister for disse anlægs nettilslutning (dvs. at maksimumsfristerne på en eller tre måneder også dækker nettilslutningen og giver ansøgerne sikkerhed i kraft af stiltiende godkendelse af visse anlæg). Kommissionen bemærker, at spørgsmålet om nettilslutninger er et område, hvor der kan ske yderligere forbedringer.

5. Artikel 5: Repowering af kraftværker til vedvarende energi

11 medlemsstater gav feedback vedrørende anvendelsen af artikel 5 og tilladelsesprocessen for repowering af anlæg til vedvarende energi mere generelt.

Flere medlemsstater anførte, at de endnu ikke havde betydelig erfaring med repowering på grund af den relativt nylige installation af de fleste anlæg til vedvarende energi, eller at de ikke havde nogen relevante data herom. Kun én medlemsstat rapporterede en stigning i antallet af ansøgninger om repowering af solenergianlæg, mens andre medlemsstater anførte, at de ikke kunne konstatere nogen stigning i repowering i henhold til Rådets forordning. Flere medlemsstater forklarede, at de havde indført tilladelsesprocedurer svarende til dem, der er fastsat i artikel 5.

Én medlemsstat anførte, at tilladelsesprocessen for repowering med øget kapacitet normalt ikke oversteg seks måneder for solenergi projekter, selv om proceduren i de tilfælde, hvor der bør gennemføres en miljøkonsekvensvurdering (dette kan være nødvendigt for vindmøller), kan være længere. Den frist, der er fastsat i artikel 5, stk. 1, omfatter alle relevante tilladelser og trin i tilladelsesprocessen, herunder miljøkonsekvensvurderinger. Denne frist synes derfor at være overholdt i denne medlemsstat for de teknologier, der ikke kræver en miljøkonsekvensvurdering, selv om der kan være behov for yderligere tilpasninger for at overholde en sådan frist, når der er behov for en miljøkonsekvensvurdering. Desuden kræves der i denne medlemsstat ikke en tilladelse fra det relevante ministerium til repowering af kraftværker til vedvarende

energi, hvis typen af produktion af elektricitet og den samlede tilladte produktionskapacitet af elektricitet ikke ændres som følge af repowering.

Enkelte medlemsstater rapporterede ambitiøse tilladelsesregler for repowering af projekter om vedvarende energi. Én af dem vedtog i september 2023 en national lov med foranstaltninger vedrørende de samme emner, som er omfattet af artikel 5, men som har et endnu mere ambitiøst anvendelsesområde. En sådan lov indfører navnlig en frist på en måned for afgivelse af en udtalelse om nettilslutning i tilfælde af modernisering af en lokalitet, hvor den samlede installerede kapacitet forventes at stige med op til 50 % i forhold til den eksisterende kapacitet, hvilket er mere ambitiøst end artikel 5, stk. 3, både med hensyn til frist og kapacitetsforøgelse. I overensstemmelse med artikel 5, stk. 4, kræver denne lov desuden ikke anvendelse af miljøprocedurerne, når moderniseringen af lokaliteten ikke fører til anvendelse af yderligere arealer, og en sådan modernisering er i overensstemmelse med de miljøbeskyttelsesforanstaltninger, der er pålagt den oprindelige lokalitet.

En anden medlemsstat anvender også ambitiøse tilladelsesregler for repowering af projekter om vedvarende energi. Med hensyn til nettilslutning kan den installerede effekt fra anlægget, der får foretaget repowering, f.eks. øges med op til 20 % af tilslutningseffekten, uden at der kræves en forøgelse af tilslutningskapaciteten.

Wind Europe udtrykte bekymring over, at meget få medlemsstater anvendte en hasteprocedure for repowering af projekter. De hævdede, at der kun var én undtagelse, hvor den mest ambitiøse ordning var indført, og at enkelte andre medlemsstater også havde vedtaget regler herom i et vist omfang. Wind Europe anførte, at forordningen samlet set hidtil havde haft begrænsede virkninger med hensyn til at fremskynde repowering af projekter. Wind Europe bemærkede, at reglerne i artikel 5 kunne være endnu mere ambitiøse. F.eks. blev tærsklen på 15 % i artikel 5, stk. 3, anset for at være for lav i forhold til den højere effekt fra nye vindmøller.

På baggrund af ovenstående bemærker Kommissionen, at situationen med hensyn til repowering af projekter om vedvarende energi er ret blandet. Selv om der i flere medlemsstater er begrænsede muligheder for repowering af projekter på grund af de seneste projekter om installation af anlæg til vedvarende energi, er der i andre medlemsstater et langt større og voksende uudnyttet potentiale for udbredelse af større mængder vedvarende energi ved at fremme og lette repowering af eksisterende anlæg. Repowering af kraftværker til vedvarende energi giver mange fordele, da det gør det muligt fortsat at anvende anlæg med et betydeligt potentiale til produktion af vedvarende energi, og indebærer fordele i form af eksisterende nettilslutning, sandsynligheden for en højere grad af offentlig accept og eksisterende viden om miljøpåvirkningerne.

Kommissionen glæder sig over, at nogle medlemsstater med et stort potentiale for repowering af projekter om vedvarende energi har indført foranstaltninger til forenkling af deres tilladelsesregler, og at andre medlemsstater som følge af Rådets forordning til en vis grad har vedtaget forenklingsforanstaltninger, der er endnu mere ambitiøse end dem, der er omfattet af artikel 5. Kommissionen deler imidlertid bekymringerne om, at de

medlemsstater, der har det største repoweringpotentiale, bør fremskynde bestræbelserne på yderligere at afkorte og forenkle de tilhørende tilladelsesprocedurer.

6. Artikel 6: Fremskyndelse af tilladelsesprocessen for projekter om vedvarende energi og for tilhørende netinfrastruktur, som er nødvendig for at integrere vedvarende energi i systemet

Der er tale om en valgfri mulighed for medlemsstaterne. 14 medlemsstater gav feedback vedrørende denne artikel. Af disse rapporterede tre, at de havde anvendt bestemmelsen.

To medlemsstater anførte, at de i øjeblikket anvender artikel 6 til at udpege specifikke områder for vedvarende energi eller netinfrastruktur, hvor projekter kan undtages fra særlige miljøkonsekvensvurderinger og artsbeskyttelsesvurderinger.

Én medlemsstat anførte, at den havde gennemført denne bestemmelse for at udpege specifikke områder for onshore- og offshore-vindkraft samt for elnet på over 110 kW. Den rapporterede hidtil meget positive virkninger på fremskyndelsen af udbredelsen af nettet og vedvarende energi. Den har navnlig allerede bemærket, at de første tilladelser til vindmøller var blevet udstedt i henhold til Rådets forordning, og at antallet af vellykkede vindenergi projekter var stigende. Den forventer, at Rådets forordning, og navnlig artikel 6, vil bidrage til at nå dens ambitiøse mål om udvidelse på ca. 10 GW onshore-vindkraft om året. Hvis Rådets forordning ikke forlænges, kan man ifølge denne medlemsstat risikere, at det vil føre til alvorlige forstyrrelser i udbredelsen af vedvarende energi, idet det hævdes, at installationen af ca. 41 GW onshore-vindkraftanlæg kan blive forsinket og tage ca. to år længere eller endda gå helt i stå, hvis forordningen ikke forlænges.

Med hensyn til net anførte fire tyske transmissionssystemoperatører, at Rådets forordning havde været en væsentlig fremskyndende faktor for formelle planlægnings- og tilladelsesprocesser for opgradering og udvidelse af elnet i Tyskland, og slog til lyd for en forlængelse af forordningen frem til foråret 2025 for at sikre en gnidningsløs omstilling, indtil de relevante bestemmelser i ændringsdirektivet kan gennemføres i national lovgivning. ENTSO-E gav også positiv feedback vedrørende anvendelsen af artikel 6 i Tyskland og rapporterede om et fremskyndelsespotentiale på gennemsnitligt syv måneder for de fleste netprojekter, der er omfattet af artikel 6 (dvs. dem, der er indgivet efter forordningens ikrafttræden). Med hensyn til offshore-projekter forventer ENTSO-E et endnu større fremskyndelsespotentiale på op til tre år. ENTSO-E anførte, at transmissionssystemoperatørerne er i regelmæssig kontakt med de nationale ministerier med hensyn til gennemførelsen af den nye artikel 15e i det reviderede direktiv om vedvarende energi i forbindelse med infrastrukturområder. De nærer imidlertid alvorlig tvivl om, hvorvidt det var muligt at gennemføre denne bestemmelse senest i juli 2024, og opfordrede derfor til en forlængelse af Rådets forordning for at sikre en gnidningsløs omstilling, indtil artikel 15e i det reviderede direktiv om vedvarende energi er gennemført fuldt ud. Tyskland anførte, at en forlængelse af artikel 6 ville gøre det muligt at afkorte

tilladelsesprocessen for mange netprojekter med ca. 12 måneder, og for nogle projekter endda med op til 36 måneder.

En anden medlemsstat besluttede også at gøre brug af artikel 6, selv om projekter om vedvarende energi stadig var i planlægnings- og endnu ikke i tilladelsesfasen. Den fandt således, at artikel 6 endnu ikke havde haft den fulde virkning, men havde potentiale til at få det i den nærmeste fremtid.

De fleste medlemsstater, der gav feedback, rapporterede, at de ikke gjorde brug af muligheden i artikel 6. Én af dem anførte, at den stadig overvejede at anvende den, eftersom national lovgivning var nødvendig for at videreudvikle denne bestemmelse. En anden medlemsstat anførte, at dens nationale lovgivning allerede indeholdt ambitiøse foranstaltninger med klare regler og kriterier for at afgrænse, hvilke projekter om vedvarende energi der skulle underkastes screening eller en miljøkonsekvensvurdering. To andre medlemsstater anførte, at selv om de ikke havde anvendt artikel 6, så arbejdede de i øjeblikket på at finde frem til, hvordan man kunne yderligere strømline miljøvurderingerne i forbindelse med tilladelser til projekter om vedvarende energi. En anden medlemsstat anførte, at den ikke havde anvendt artikel 6 på grund af deres nationale lovgivningsprocedure til gennemførelse af "kan-klausuler" i EU-forordninger, som krævede vedtagelse af national lovgivning for at udarbejde sådanne bestemmelser. Desuden understregede denne medlemsstat, at undtagelserne og de nye betingelser, der er fastsat i artikel 6, hovedsagelig fokuserede på beskyttelse af arter, mens forsinkelserne i tilladelsesprocessen for anlæg til vedvarende energi (navnlig store vindmøller) og netudvikling hovedsagelig vedrørte beskyttelse af levesteder. Ikke desto mindre anerkendte den artikel 6 som en positiv symbolsk foranstaltning til fremskyndelse af tilladelsesprocedurerne for vedvarende energi og et signal om at løse fastlåste situationer. ENTSO-E anførte i den forbindelse, at der ville være en politisk tilskyndelse til at anvende denne bestemmelse i forbindelse med to offshore-infrastrukturprojekter.

Nogle interessenter (CAN Europe, BirdLife) gav udtryk for generelle betænkeligheder med hensyn til anvendelsen af undtagelser fra visse vurderinger i henhold til EU's miljølovgivning og vedrørende de potentielle indvirkninger på biodiversiteten som følge af en fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi. CAN Europe nævnte, at intensiteten og kvaliteten af strategiske miljøvurderinger varierede fra region til region og er måske ikke tilstrækkeligt detaljerede til at sikre et sammenligneligt beskyttelsesniveau. Ikke desto mindre bemærkede CAN Europe, at anvendelsen af artikel 6 i én medlemsstat rummede en løsning for en bestandsbaseret tilgang til artsbeskyttelse ved at oprette en fond til beskyttelse af arter, hvis midler gik til specifikke formål. BirdLife gav udtryk for bekymring med hensyn til den begrænsede gennemsigtighed for NGO'er og det reducerede engagement fra lokalsamfundets side i planlægningsprocessen.

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at artikel 6 har været et nyttigt redskab til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og tilhørende infrastrukturprojekter i de medlemsstater, der har valgt at gøre brug af denne bestemmelse. Navnlig for så vidt angår Tyskland, som har gjort brug af denne bestemmelse, synes der at være håndgribelige positive resultater både hvad angår antallet af vellykkede projekter om

vedvarende energi og net, der er ved at blive gennemført, og hvad angår fremskyndelsespotentialer og en kortere tilladelsesproces. Kommissionen bemærker, at medlemsstater, der ikke har gjort brug af bestemmelsen, eller som har besluttet at gøre det, men befinder sig i en tidligere fase, også har en positiv opfattelse af bestemmelsen på grund af dens symbolværdi og som en risikoreduktionsfaktor.

For så vidt angår de betænkeligheder, der er givet udtryk for med hensyn til undtagelserne fra visse vurderinger under EU's miljølovgivning og indvirkningen på beskyttelsen af biodiversiteten, minder Kommissionen om, at artikel 6 indeholder specifikke betingelser for, at projekter kan undtages fra miljøvurderinger, som har til formål at sikre en balance mellem behovet for at udbrede projekter om vedvarende energi langt hurtigere og behovet for at sikre beskyttelse af miljømæssigt følsomme områder.

7. Artikel 7: Fremskyndelse af udbredelsen af varmepumper

12 medlemsstater gav feedback om anvendelsen af denne artikel og tilladelsesprocessen for installation af varmepumper mere generelt. To medlemsstater anførte, at de ikke havde nylige data om varmepumper, så det var ikke muligt at evaluere forordningens indvirkning på denne teknologi.

Ligesom for små solenergianlæg anførte enkelte medlemsstater, at de ikke krævede tilladelser til varmepumper på visse betingelser (normalt for små varmepumper, f.eks. op til 1 m³, 500 kW eller op til 30 kW i private boliger). Én medlemsstat anførte, at luftvarmepumper generelt ikke krævede en ansøgning med få undtagelser. Lovgivningen i disse lande er derfor mere ambitiøs end artikel 7 i Rådets forordning. Andre medlemsstater nævnte, at deres nationale lovgivning indeholdt planlægningsundtagelser for installation af varmepumper eller fritagelse fra miljøkonsekvensvurdering.

Én medlemsstat udtrykte bekymring over kravet om at udstede tilladelser til varmepumper på op til 50 MW inden for en måned og forklarede, at en så kort frist kan give anledning til tekniske og sikkerhedsmæssige bekymringer for elnettet. Kommissionen bemærker i den forbindelse, at der med Rådets forordning indføres fleksibilitet for medlemsstaterne med hensyn til anvendelsen af denne frist. Medlemsstaterne kan udelukke visse områder eller strukturer fra bestemmelserne i denne artikel, herunder af sikkerhedshensyn.

Enkelte medlemsstater rapporterede en nylig stigning i installationer af varmepumper, men var ikke sikre på, om denne stigning skyldtes virkningerne af Rådets forordning. I stedet tilskrev de den andre faktorer såsom Ruslands krig mod Ukraine eller nationale subsidier. Flere medlemsstater præciserede, at Rådets forordning ikke påvirkede udviklingen på grund af manglende nationale tilladelseskrav for visse varmepumper.

European Heat Pump Association (EHPA) bidrog med feedback om status for tilladelsesprocedurerne for varmepumper og virkningerne af artikel 7. For de fleste varmepumper (undtagen geotermiske) krævedes normalt ikke tilladelser, mens tilladelser normalt krævedes for geotermiske varmepumper. For varmepumper med en

varmekapacitet på op til 25 kW var det imidlertid muligt at udstede tilladelser inden for en måned.

Da der for de fleste små varmepumper normalt ikke kræves en tilladelse (med undtagelse af geotermiske), synes virkningen af artikel 7 at være begrænset. EHPA opfattede imidlertid stadig denne bestemmelse positivt, eftersom indførelsen af en maksimumsfrist tjente til at give større retssikkerhed. For at øge anvendeligheden af denne bestemmelse foreslog EHPA en række målrettede ændringer, nemlig at forkorte tilladelsesprocessen til en måned for geotermiske varmepumper til boliger med en varmekapacitet på op til 25 kW kombineret med stiltiende godkendelse og anvende varmekapacitet i stedet for elkapacitet (undtagen når der specifikt henvises til nettilslutning, hvor en elektrisk kapacitet kan være mere hensigtsmæssig).

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at selv om tilladelser ikke synes at være den største flaskehals for installation af varmepumper, har Rådets forordning og mere specifikt indførelsen af klare maksimumsfrister bidraget positivt til at sikre retssikkerheden i forbindelse med installationen af denne type udstyr, navnlig i forbindelse med geotermiske og store varmepumper. Kommissionen glæder sig over, at den gældende nationale lovgivning i flere medlemsstater synes at være endnu mere ambitiøs end indholdet i artikel 7, da der ikke kræves tilladelser til små varmepumper.

8. Artikel 8: Tidsplaner for tilladelsesprocessen for installation af solenergiudstyr, repowering af kraftværker til vedvarende energi og for udbredelse af varmepumper

Der blev ikke modtaget feedback fra medlemsstater eller interessenter om denne artikel, hvori det fastsættes, at den tid, det tager at bygge eller foretage repowering af den nødvendige netinfrastruktur, og den tid, der medgår til visse administrative faser, som er nødvendige for væsentlige opgraderinger af nettet, ikke er medtaget i tidsplanerne for udstedelse af tilladelser.

IV. Nødforanstaltningens anvendelsesområde og de nye tilladelsesbestemmelser i det reviderede direktiv om vedvarende energi

Som nævnt ovenfor indeholder det reviderede direktiv om vedvarende energi bestemmelser med henblik på at strømline tilladelsesprocedurerne for projekter om vedvarende energi, herunder regler om de samme eller lignende emner som dem, der er omfattet af Rådets forordning. Selv om flere af disse regler dækker de samme emner som dem, der er omfattet af forordningen, er der væsentlige forskelle i de to tekster:

- I artikel 16f fastlægges formodningen om væsentlig samfundsmæssig interesse, som også er reguleret ved forordningens artikel 3. Forordningens **artikel 3** indeholder imidlertid et stk. 2, hvorefter projekter, der er anerkendt som værende af væsentlig samfundsinteresse, skal prioriteres, når der i det enkelte tilfælde kræves en afvejning af retlige interesser.

- **Artikel 16d** indeholder specifikke regler for tilladelsesprocessen for installation af solenergiudstyr, som også er omfattet af **artikel 4** i Rådets forordning. Ordlyden af de to bestemmelser ligger meget tæt op ad hinanden, selv om artikel 16d, stk. 2, i det reviderede direktiv om vedvarende energi indeholder en højere tærskel på 100 kW (i modsætning til 50 kW), hvilket gør det muligt at øge antallet af anlæg, der falder ind under den meget korte tilladelsesprocedure på en måned.
- **Artikel 16c (og også artikel 16b)** indeholder regler, der finder anvendelse på tilladelsesprocessen for repowering af anlæg til vedvarende energi, der er beliggende uden for områder til fremskyndelse af vedvarende energi, som også er omfattet af forordningens **artikel 5**. Den vigtigste forskel mellem teksterne er, at forordningens artikel 5 indeholder en kort frist på seks måneder for alle tilladelser, der gælder for repowering af projekter for vedvarende energi, mens det reviderede direktiv om vedvarende energi indeholder en frist på et år for projekter, der er beliggende uden for områder til fremskyndelse af vedvarende energi (inden for områder til fremskyndelse af vedvarende energi fastsættes der i artikel 16a også en frist på seks måneder, men udpegelsen af disse områder har en længere gennemførelsesfrist på 27 måneder).
- **Artikel 16e** indeholder regler om tilladelsesprocessen for varmepumper, som også er omfattet af forordningens **artikel 7**. Ordlyden af de to bestemmelser ligger meget tæt op ad hinanden, selv om det reviderede direktiv om vedvarende energi indeholder yderligere præciseringer vedrørende frister for nettilslutninger (en frist på to uger for tilslutninger til transmissions- eller distributionsnettet).
- I henhold til **artikel 15c** skal medlemsstaterne udpege områder til fremskyndelse af vedvarende energi for mindst én teknologi for vedvarende energi. **Artikel 15e** giver medlemsstaterne mulighed for at udpege områder for net- og lagringsinfrastruktur, som er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet. På disse områder kan der i specifikke tilfælde fritages for miljøvurdering. Ved forordningens **artikel 6** indføres en fakultativ bestemmelse, som giver medlemsstaterne mulighed for at udpege specifikke områder, hvor de kan undtage projekter fra miljøkonsekvensvurdering og artsbeskyttelsesvurderinger. Selv om bestemmelserne i det reviderede direktiv om vedvarende energi og artikel 6 i forordningen vedrører udpegning af specifikke områder med henblik på hurtigere udbredelse af vedvarende energi, er der betydelige forskelle i indholdet af disse bestemmelser:
 - En af de vigtigste forskelle er, at det reviderede direktiv om vedvarende energi indeholder bestemmelser om en "screeningprocedure", som kan føre til, at der er behov for at foretage en særlig miljøkonsekvensvurdering, mens forordningens artikel 6 direkte omhandler anvendelse af afbødningsforanstaltninger eller kompensationsforanstaltninger.
 - I henhold til forordningens artikel 6 kan projekter også undtages fra artsbeskyttelsesvurderinger i henhold til artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF og artikel 5 i direktiv 2009/147/EF. I det reviderede direktiv om vedvarende energi er disse undtagelser kun fastsat for net- og lagringsprojekter i særlige områder og ikke for projekter for vedvarende energi.

- Forordningens artikel 6 indeholder ikke en undtagelse fra artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43/EØF. En sådan undtagelse er mulig i det reviderede direktiv om vedvarende energi for alle projekter (for anlæg til vedvarende energi, net og lagring).
- I **artikel 16, stk. 8**, præciseres det, hvilke trin der ikke er omfattet af fristerne for tilladelsesprocessen, dvs. at trinnene ikke tæller som en del af de tidsfrister, der er fastsat i direktivet. Dette er i lighed med forordningens **artikel 8**. Den vigtigste forskel er, at artikel 16, stk. 8, i det reviderede direktiv om vedvarende energi indeholder et yderligere punkt for at præcisere, at fristen for eventuelle søgsmål og klageprocedurer og andre sager ved en domstol eller ret og alternative tvistbilæggelsesmekanismer, herunder klageprocedurer og udenretslige klager og midler, ikke er omfattet af varigheden af tilladelsesproceduren, medmindre det falder sammen med andre administrative faser af tilladelsesproceduren.

Flere af disse tilladelsesregler i det reviderede direktiv om vedvarende energi, dvs. alle tilladelsesregler undtagen dem, der vedrører områder til fremskyndelse af vedvarende energi, skal være gennemført senest den 1. juli 2024, dvs. umiddelbart efter udløbet af gyldigheden af forordningen. Dette gælder navnlig artikel 15e (fakultativ), artikel 16, stk. 8, og artikel 16c, 16d og 16f. De resterende tilladelsesbestemmelser (dvs. dem, der vedrører områder til fremskyndelse af vedvarende energi) skal gennemføres senest 18 måneder efter det reviderede direktiv om vedvarende energis ikrafttræden. Desuden har artikel 15c, hvorved forpligtelsen til at udpege områder til fremskyndelse af vedvarende energi indføres, en gennemførelsesfrist på 27 måneder efter ikrafttrædelsen af Rådets forordning.

Derfor blev nogle af de foranstaltninger, som blev indført ved forordningen, medtaget i det reviderede direktiv om vedvarende energi. Nogle af de mere ekstraordinære foranstaltninger i forordning (EU) 2022/2577 er imidlertid ikke afspejlet i dette direktiv, hvilket betyder, at deres ekstraordinære og midlertidige karakter opretholdes.

Samlet set er de største og væsentlige forskelle mellem bestemmelserne i det reviderede direktiv om vedvarende energi og Rådets forordning dem, der er indeholdt i artikel 3, stk. 2, om væsentlig samfundsinteresse og maksimumsfristen for repowering i artikel 5, stk. 1, og artikel 6 i Rådets forordning. På baggrund af den modtagne feedback fra medlemsstaterne og interessenterne ser disse bestemmelser ud til at medføre en betydelig fremskyndelse af tilladelsesprocessen for projekter om vedvarende energi og dermed forbundne netprojekter i de medlemsstater, der har anvendt disse bestemmelser. Det er hensigtsmæssigt at forlænge disse udvalgte nødforanstaltninger, som har det største potentiale for fremskyndelse af vedvarende energi, finder øjeblikkelig og direkte anvendelse i hele Unionen og er forskellige fra dem, der er omfattet af det reviderede direktiv om vedvarende energi, og som derfor kan supplere det. For at sikre sammenhæng med reglerne i det reviderede direktiv om vedvarende energi bør den korte frist på seks måneder for tilladelse til repowering dog kun efter den 30. juni 2024 finde anvendelse på repowering af projekter for vedvarende energi, der er beliggende i et særligt område for vedvarende energi i henhold til artikel 6 i denne forordning.

V. Konklusion om forlængelse af foranstaltningen og anbefaling

På baggrund af ovenstående mener Kommissionen, at betingelserne for en forlængelse af Rådets forordning er opfyldt.

Som forklaret i afsnit II er Unionens forsyningssikkerhed blevet væsentligt forbedret i forhold til sidste vinter, og priserne på gas og elektricitet er faldet. Dette skyldes i vid udstrækning de hurtige foranstaltninger, der er truffet på EU-plan, navnlig de nødforanstaltninger, der er vedtaget på grundlag af artikel 122 i TEUF, herunder Rådets forordning, og den øgede udbredelse af vedvarende energi som følge deraf. Der er dog fortsat alvorlige risici, og i en situation med vedvarende udsving i energipriserne og forsyningssikkerhedsproblemer er der stadig behov for en betydelig yderligere indsats med hensyn til udbredelse af vedvarende energi for yderligere at stabilisere situationen.

Selv om det er vanskeligt at sætte præcise tal på virkningerne af Rådets forordning i betragtning af den begrænsede anvendelsesperiode for forordningen og manglen på officielle statistikker, viser afsnit III, at de målrettede foranstaltninger i forordningen har bidraget positivt til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder. Det har de gjort på to centrale områder: i) ved at strømline de procedurer, der gælder for bestemte tilladelsesprocesser, og ii) ved at øge den politiske bevidsthed om betydningen af at fremskynde udstedelsen af tilladelser til vedvarende energi, hvilket flere medlemsstater og interessenter har bekræftet.

Kommissionen bemærker en positiv indvirkning på alle de områder, der er omfattet af Rådets forordning, selv om det undertiden er vanskeligt at tilskrive forordningen bestemte virkninger. Nogle af foranstaltningerne i forordningen (dvs. artikel 4 og 7) har haft en mere begrænset virkning, til dels fordi medlemsstaterne allerede anvender mere ambitiøse tilladelsesregler for installation af små solenergianlæg og varmepumper, mens andre (navnlig artikel 3 og 6) har ført til betydelige konkrete og håndgribelige forenklingseffekter i de medlemsstater, der har anvendt dem.

Mange medlemsstater og fem hørte interessenter (ENTSO-E, European Renewable Energy Federation, Solar Heat Europe, Solar Power Europe og Wind Europe) har på det kraftigste opfordret til en forlængelse af forordningen eller bestemte artikler. Nogle har også anmodet om, at der indføres målrettede ændringer.

Et vigtigt aspekt, der skal tages i betragtning i forbindelse med afgørelsen om forlængelse af Rådets forordning, er, at det reviderede direktiv om vedvarende energi indeholder adskillige foranstaltninger til at strømline tilladelsesprocedurerne, som til en vis grad overlapper dem, der er indeholdt i Rådets forordning. Mere specifikt gengives artikel 3, stk. 1, artikel 4, artikel 5, stk. 2, 3 og 4, samt artikel 7 i Rådets forordning næsten identisk i artikel 16c, 16d og 16e i det reviderede direktiv om vedvarende energi med mindre ændringer, som forklaret i afsnit IV. Desuden betyder den forestående afslutning af Europa-Parlamentets mandat og den tid, der normalt er nødvendig for at vedtage lovgivning efter den almindelige lovgivningsprocedure, at denne procedure ikke er en passende mulighed for at få de midlertidige foranstaltninger på plads i tide.

Som nævnt ovenfor er de største væsentlige forskelle mellem bestemmelserne i det reviderede direktiv om vedvarende energi og Rådets forordning dem, der er indeholdt i artikel 3, stk. 2, artikel 5, stk. 1, og artikel 6 i Rådets forordning. På baggrund af den modtagne feedback fra medlemsstaterne og interessenterne ser disse bestemmelser ud til at medføre en betydelig fremskyndelse af tilladelsesprocessen for projekter om vedvarende energi og dermed forbundne netprojekter i de medlemsstater, der har anvendt disse bestemmelser, eller til at have et betydeligt potentiale til at gøre det i den nærmeste fremtid. Det er derfor hensigtsmæssigt at forlænge disse specifikke bestemmelser på en målrettet måde. I betragtning af de udfordringer, der ifølge nogle medlemsstater har vist sig med hensyn til den praktiske anvendelse af artikel 3, kan yderligere foranstaltninger retfærdiggøres for at høste det fulde udbytte af denne forlængede bestemmelse.

Forlængelsen af artikel 3, stk. 2, artikel 5, stk. 1, og artikel 6 i Rådets forordning vil kræve en forlængelse af artikel 1, som definerer forordningens formål og anvendelsesområde, og artikel 2, stk. 1, som definerer "tilladelsesproces", et udtryk, der anvendes i artikel 3, stk. 2.

Kommissionen foreslår derfor en målrettet forlængelse af artikel 1, artikel 2, stk. 1, artikel 3, stk. 2, artikel 5, stk. 1, og artikel 6 i Rådets forordning, herunder målrettede ændringer af disse bestemmelser, hvor det er relevant.